

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

SŠ, ZŠ A MŠ MONTY SCHOOL, Š.P.O.

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Adresa školy: Španielova 6227/3, 708 00 Ostrava - Poruba

Název školské právnické osoby: Střední škola, základní škola a mateřská škola Monty School

Zřizovatel školy: Monty School s.r.o.

IČ: 71 340 912

IZO: 151 040 079

Právní forma: Školská právnická osoba

Kontakty: info@montyskola.cz

Ředitelka školy: Mgr. Radka Hamříková, Ph.D.

Platnost dokumentu od 1. 9. 2024

1. Prostorové, materiální a personální podmínky

Školní družina se nachází v prvním patře budovy Základní školy Monty School, š.p.o. Družina disponuje dvěma školními třídami, které jsou vybaveny v souladu s hygienickými normami. Školní družina má k dispozici také školní venkovní hřiště a dále může využívat všechny prostory školy, včetně počítačové učebny. Celková kapacita družiny je 20 dětí, které tvoří jedno oddělení, a navštěvují ji děti 1.- 5.třídy. Služby družiny jsou dány v rozsahu daném vnitřním řádem školní družiny. Dílčí aktivity v zájmových kroužcích provádějí k tomu určení lektori.

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina se ve své činnosti řídí vyhláškou MŠMT ČR č. 74/2005 Sb. O zájmovém vzdělávání a školským zákonem č. 561/2004 Sb. Vzdělávací program pro školní družinu je součástí ŠVP pro základní vzdělávání. ŠVP školní družiny vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, která zahrnuje vše, co se týká člověka, rodiny, společnosti, přírody, zdraví a dalších témat, na které se vzdělávání družiny zaměřuje.

V družině je kladen důraz na odpočinek a relaxaci dětí po vyučování a kompenzaci sedavých aktivit. Pro odpočinek a relaxaci je vymezen čas, který žáci využívají pro volnou klidnou hru, čtení, kreslení, povídání a další klidné činnosti dle vlastní volby.

Školní družina se zabývá také zájmovým vzděláváním. Vychovává k smysluplnému využívání volného času a vybavuje děti dostatkem námětů pro jeho naplňování. Uskutečňuje jej formou pravidelné výchovně vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou sportovních aktivit. Umožňuje dětem i odpočinek a přípravu na vyučování.

Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané Školským zákonem v § 2, odst. 2.:

- rozvíjí osobnost člověka i jeho učení a poznání, upevňuje a rozvíjí získané vědomosti, což zahrnuje osvojování základů hodnot pro osobní a občanský život

- upevňuje zásady demokracie, základních lidských práv a svobod
- vytváří pozitivní vztah k životnímu prostředí a jeho ochraně
- zprostředkovává znalosti o bezpečnosti a ochraně zdraví
- vychovává k smysluplnému využití volného času a vybavuje děti dostatkem námětů pro jeho naplňování

3. Cíle školní družiny a kompetence

Cíle školní družiny:

- Kompenzovat jednostranné zatížení dětí z vyučování.
- Nabízet relaxační a odpočinkové činnosti. Zároveň vést k smysluplnému využití volného času.
- V řízených činnostech doplňovat znalosti získané ve vyučování.
- Vést děti k vzájemné toleranci, pochopení, ohleduplnosti a respektu. Rozvíjet zdravý vztah k sobě samému.
- Vést děti k tomu, aby uměly vhodnou formou vyjádřit své pocity, myšlenky, názory.
- Vést děti k naslouchání ostatním, vzájemné diskuzi na slušné úrovni a přijetí názoru druhých.
- Vést děti ke slušnému chování.
- Vést děti k pohybu.
- Rozvíjet přirozenou zvědavost a podpořit ji předkládáním nových informací, zkušeností a zážitků z různých oblastí života člověka, společnosti a přírodních věd.
- Rozvíjet vztah k přírodě a zvířatům, jejich respektu a ochraně.
- Upevňovat hygienické návyky a vést k ochraně zdraví, udržování pořádku a čistoty. Vést děti k ohleduplnému chování k věcem (nábytku, vybavení, hračkám).

Kompetence:

Kompetence k učení

Vychovatel - lektor:

- prohlubuje informace o světě lidí, kultuře, přírodě a technice
- vede děti k pokládání otázek, hledání odpovědí, zkoumání, objevování, všímání si souvislostí mezi jevy
- nabízí aktivity, při kterých děti získané zkušenosti uplatňují v praktických situacích
- ukazuje smysl učení, vytváří pozitivní vztah k učení, učí, jak si zorganizovat učení a zhodnotit jeho výsledky.

Kompetence k řešení problémů

Vychovatel - lektor:

- vede k logickému a kreativnímu uvažování a řešení problémů, k pochopení, že vyhýbání se řešení problémů nevede k cíli
- učí děti problém pochopit, zjistit příčinu, promýšlet a plánovat jeho řešení, uvědomovat si následky svých činů a kriticky zhodnotit výsledky svých činů.

Kompetence komunikativní

Vychovatel - lektor:

- zapojuje děti do diskuse
- v komunikaci mezi vrstevníky a dospělými jim umožňuje vyjadřovat jejich postoje, názory, prožitky, pocity, nálady
- učí formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně
- nezapomíná, že ke správné komunikaci, plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci patří také naslouchání druhým

Kompetence sociální a personální

Vychovatel - lektor:

- vede k uvědomění, že dítě za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky

- vede k vnímavosti dítěte k nespravedlnosti, ubližování, ponižování, lhostejnosti a agresivitě v mezilidských vztazích a učí je hledat správná řešení
- umožňuje spolupráci ve skupině tak, aby dítě bylo schopno tolerovat a respektovat druhé a uzavírat kompromisy, aby se dokázalo prosadit i podřídit většinovému rozhodnutí
- uplatňuje základní společenské návyky

Kompetence občanská

Vychovatel - lektor:

- seznamuje děti s jejich právy a vede je k plnění povinností, zodpovědnému chování v různých, i krizových, situacích
- vede děti k respektování práv druhých
- podílí se na formování zdravého a bezpečného prostředí přírodního i společenského
- vede děti k reflexi základních ekologických souvislostí
- vede k respektu a ochraně našich kulturních i historických tradic.

Kompetence pracovní

Vychovatel - lektor:

- učí děti dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky
- učí bezpečně a účelně používat materiály, nástroje a vybavení a přizpůsobení se změněným pracovním podmínkám
- umožňuje žákům samostatně prezentovat výsledky své práce a učí výsledky objektivně hodnotit z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, ochrany zdraví, přírody a kulturních a společenských hodnot.

Kompetence volnočasová

Vychovatel - lektor:

- rozvíjí schopnost dítěte účelně trávit volný čas tak, aby se orientovalo v možnostech jeho aktivního a smysluplného využití
- umožňuje dítěti svobodně vybírat zájmové činnosti podle jeho dispozic, rozvíjet své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech
- nacvičuje s dítětem umění odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času
- vybavuje děti činnostně zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi

4. Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy závazné pro školní družinu:

KOMPETENCE Z RVP	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI ŠKOLY
KOMPETENCE K UČENÍ Žák si osvojí strategie učení a je motivován pro celoživotní vzdělávání.	• Vedeme žáka k zodpovědnosti za jeho učení. • Vedeme žáka ke kritickému vyhodnocování jeho studijních výsledků, k analýze slabin, k vytváření strategií pro odstranění nedostatků a k samostatnému plánování jeho další vzdělávací cesty. • Učíme žáka užívat formy práce, které zmenšují stresovou zátěž, a uvědoměle dodržovat zásady psychohygieny. • Vedeme žáka k flexibilní reakci na změnu podmínek učení. • Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání a třídění informací, orientaci v tabulkách, diagramech a grafech, na zvládnutí matematických a modelových nástrojů. • Nabízíme práci s metodami kritického myšlení. • Vedeme žáka k vytváření a uspořádávání reprezentativního portfolia jeho prací.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ Žák je podněcován k tvořivému myšlení, k logickému uvažování a k řešení problémů.	• Vedeme žáka k zaujímání aktivního postoje k problémovým situacím vzniklým v rámci třídy a k navrhování jejich řešení. • Nabízíme možnost práce ve školním parlamentu. • Umožňujeme žákovi podílet se na organizaci akcí pořádaných školou. • Nabízíme možnost účasti žáka ve vědomostních a výtvarných soutěžích, na olympiádách, projektech a sportovních akcích. • Při řešení problému vedeme žáka k vytváření alternativních strategií a k vyhledávání informací vedoucích k jeho řešení. • Při řešení problému vedeme žáka tak, aby se nenechal odradit dílčím neúspěchem.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ Žák všestranně a účinně komunikuje.	• Učíme žáka kultivovanému vyjadřování v ústním i v písemném projevu. • Učíme žáka volbě komunikačního kódu přiměřeného komunikační situaci. • Vedeme žáka tak, aby rozvíjel svou vnímavost vůči nonverbálním a paralingvistickým prostředkům a vhodně jich využíval. • V cizích jazycích klademe důraz na konverzační dovednosti žáka a na dorozumění se písemnou formou. • Vedeme žáka k verbální prezentaci výsledků jeho práce. • Učíme žáka komunikovat ve skupině, naslouchat i argumentovat a dospět k obecně přijatelnému konsensu. • Umožňujeme žákovi práci s moderními komunikačními a informačními technologiemi. • Vedeme žáka k vnímavosti vůči umění jako alternativní formě komunikace, která rozvíjí emocionální složku jeho osobnosti.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ Žák je schopen spolupráce a respektuje práci a úspěchy druhých i vlastní.	• Učíme žáka pracovat v týmu. • Vedeme žáka ke střídání rolí v týmu (mluvčí, časoměřič, zapisovatel...). • Při práci v týmu vedeme žáka k ochotě podělit se o pomůcky a materiál. • Učíme žáka oceňovat práci členů skupiny, případné nedostatky popisovat kultivovaně a věcně, konflikty řešit konstruktivně. • Umožňujeme žakovským kolektivům vytvářet vlastní třídní pravidla v souladu s řádem školy.
KOMPETENCE OBČANSKÉ Žák se projevuje jako svobodná a zodpovědná osobnost schopná uplatňovat svá práva a naplňovat své povinnosti.	• Učíme žáka znát svá práva a respektovat práva druhých. • Vedeme žáka k zodpovědnému přístupu při plnění jeho povinností. • Vedeme žáka k dodržování třídních pravidel, pravidel daných řádem školy i k dodržování širší společenské normy. • Ve škole, na akcích pořádaných školou i na veřejnosti důsledně vyžadujeme dodržování zásad bezpečnosti. • V krizové situaci a situaci ohrožující zdraví a život důsledně vyžadujeme, aby žák postupoval podle pokynů kompetentních osob. • Vedeme žáka k zaujetí odmítavého postoje k vandalismu, poškozování životního prostředí a zneužívání psychotropních látek. • Vedeme žáka k zodpovědnému přístupu k ochraně životního prostředí. • Umožňujeme žákovi podílet se na sběrových akcích školy. • Vedeme žáka k respektování individuálních rozdílů, kulturních, hodnotových, náboženských a jiných odlišností spolužáků ve škole i občanů společnosti. • Vedeme žáka k solidaritě, umožňujeme mu podílet se na sbírkách a dobročinných akcích ve prospěch znevýhodněných členů společnosti a na sponzorování zvířat v ZOO.

KOMPETENCE PRACOVNÍ Žák poznává a rozvíjí své schopnosti i reálné možnosti a uplatňuje je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní i profesní orientaci.	• Vedeme žáka k účelné organizaci vlastní práce a k udržování pracovního místa v pořádku po celou dobu práce. • Důsledně vyžadujeme dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. • Vyžadujeme dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech. • Učíme žáka hospodárně pracovat se surovinami, materiálem a energií. • Vedeme žáka k realistickému hodnocení jeho osobních zvláštností a předpokladů, možností i omezení a k uvědomění si nutnosti sebepoznání pro správnou volbu povolání. • Vedeme žáka tak, aby při volbě další vzdělávací cesty přihlížel k situaci na trhu práce v regionu. • Seznamujeme žáka s nabídkami vzdělávání a profesní přípravy. • Umožňujeme žákovi účast na poznávacích exkurzích a besedě k volbě povolání. • Nabízíme žákům zájmové aktivity. • Umožňujeme žákovi přispívat do školního časopisu.
--	--

5. Průřezová témata, jimž se věnuje pozornost při činnostech ve školní družině:

Průřezové téma	Projekt, integrace	Tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova	integrováno	<u>Osobnostní rozvoj</u> – rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů a dovednost pro učení – seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času, stanovení osobních cílů – psychohygiena – dobrý vztah k sobě samému, uvolnění, relaxace, hledání pomoci při potížích – kreativita – rozvoj kreativity, osobní nápady a jejich realizace. <u>Sociální rozvoj</u> – poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině - třídě – mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, respektování, pomoc a podpora druhému, vztahy: rodina, škola, občanská společnost – jsme občané jednoho města, spolupráce – komunikace – naslouchání druhému, verbální i neverbální dovednosti, informace, omluva, prosba, pozdrav, řešení konfliktu, žádost, vysvětlování.
Výchova demokratického občana	integrováno	<u>Občanská společnost a škola</u> – způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy, formy participace žáků v životě školy, aktivní zapojení žáků do činnosti školní družiny <u>Občan, občanská společnost a stát</u> – občan přijímající odpovědnost za své postoje a činy, práva a povinnosti jednotlivce, principy soužití s minoritami
Multikulturní výchova	integrováno	<u>Lidské vztahy</u> – důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických vztazích, uplatňování principu slušného chování = základní morální normy, tolerance, lidská solidarita, vzájemná pomoc ve skupině vrstevníků.
Environmentální výchova	integrováno	<u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> – životní prostředí – odpady a hospodaření s nimi – ochrana přírody a kulturních památek – akce zaměřené k růstu ekologického vědomí. <u>Vztah člověka k prostředí</u> - naše obec - náš životní styl = spotřeba věcí, energie, odpady - prostředí a zdraví = možnosti a způsoby ochrany zdraví - nerovnoměrnost života na Zemi – rozdílné podmínky prostředí, rozdílný společenský vývoj na Zemi.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	integrováno	<u>Evropa a svět nás zajímá</u> – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích. <u>Objevujeme Evropu a svět</u> – naše vlast a Evropa, evropské krajiny, Evropa a svět.
Mediální výchova	integrováno	<u>Práce v realizačním týmu</u> – komunikace a spolupráce týmu, stanovení si cílů, odpovědnosti při práci v kolektivu.

6. Vzdělávací program školní družiny: Člověk a jeho svět

Očekávané výstupy	Témata	Blok
- vypráví o životě rodiny - komunikuje na téma povolání, profese, koníčky - ztvárňuje dané téma výtvarně, dramaticky ad. - popisuje dům, byt, zařízení domácnosti - vytváří plány fiktivních bytů, domů - zařizuje fiktivní domácnost	Náš domov U nás doma Náš dům	Místo, kde žijeme
- popíše, jak se bezpečně dostane do školy a domů - hledá orientační bod - seznamujeme se s dopravní tematikou - orientuje se v budově školy - pojmenuje zaměstnance školy - zamýšlí se nad tím, co může změnit v budově školy, podílí se na výzdobě	Škola Cesta do školy Ve škole	
- pracuje s atlasem, vytváří si plán své fiktivní cestovatelské výpravy - seznamuje se se světadíly, světovými stranami, orientací na mapě	Svět Cestujeme prstem po mapě	
- pracuje s mapou města - poznává historická místa - kreslí znak města - poslouchá a reprodukuje pověsti našeho regionu - vytváří projekt ideálního města - vlastními slovy popíše funkci pošty, knihovny, lékárny, banky, obchodu, nemocnice, nádraží, letiště apod. - zná název vlasti, státní znaky, regiony, historii	Město, v němž žijeme, naše země	
- kreslí, čím bych chtěl/a být - hraje si na prodavače, kadeřnice apod. - beseduje o profesi hasiče, policisty, lékaře - navrhuje, jak se vyvarovat nebezpečí	Profese ve městě	
- představuje svou rodinu, popisuje rodinné zvyky - pojmenovává příbuzné - seznamujeme se s významnými dny - odůvodňuje, proč komu přát - dramatizuje scénky s tematikou blahopřání - vyrábí dárky	Rodina Portrét rodiny Máme se rádi	Lidé kolem nás

- stanovuje si žebříček hodnot, pravidla soužití - učí se tolerovat odlišné jedince a jejich názory - učí se objektivně hodnotit sebe i své kamarády - připravuje dárky pro nové kamarády	Mí kamarádi	
- používá slova prosím a děkuji - volí pozdrav přiměřeně situaci - popíše, jak se chovat v divadle, na koncertě, výstavě - dramatizuje situace s tematikou chování na veřejnosti a v dopravních prostředcích - při společném stolování dbá na kulturu stolování a osvojuje si její zásady	Jak se správně chovat	
- společně hodnotí chování v oddělení - zaujímá odmítavý postoj k vandalismu, ničení majetku, šikaně - zvládá samoobslužné činnosti		
- chápe základní lidská práva - chápe práva a povinnosti ve škole - rozlišuje, co je dobré a špatné - rozlišuje co je jeho, ostatních, všech - zná pojem peněz a jejich význam - dokáže přemýšlet o problémech společnosti	Právo a spravedlnost	
- uvědomuje si, co je to kultura - zná kulturní instituce - uvědomuje si různé kultury a kulturní prostředí	Kultura	
- popíše charakteristické rysy ročních období - beseduje o čase (rok, měsíc, týden, den, hodina) - poznává hodiny	Kalendář Rok	Lidé a čas
- popíše zásady pravidelného denního a týdenního režimu - plánuje aktivní odpočinek - beseduje o zájmových akcích, činnostech - probíráme možná nebezpečí úrazů	Režim dne Můj volný čas	
- hovoří o tom, jak byl/ a malý/ á - vypráví, jak se žilo v minulosti, vyhledá informace - srovnává potřeby minulého a současného života - zná báje, mýty, pověsti a dovede je vyprávět	Jak se měníme	

- uvědomuje si nutnost péče o minulost – památky, písemnosti		
- Den stromů, poznává a určuje stromy - Den bez úrazů, popisuje zásady bezpečného chování - podzimní výstava výrobků, pracuje s přírodními materiály - organizuje Mikulášskou nadílku - v době adventní připravuje dárky, vyrábí ozdoby - chystá se na vánoční výstavku; jarmark	Svátky, zvyky, tradice, oslavy: Podzim	
- baví se na besídkách v odděleních, vypravuje o Vánocích, o tradicích - připravuje si masky na maškarní karneval	Zima	
- uvítá první jarní den, připomene si znaky jara - seznamuje se s velikonočními tradicemi, maluje kraslice, chystá velikonoční výstavu - slaví Den Země, beseduje o zdravém životním stylu, zdravé stravě - vyrábí přáníčka ke Dni matek - slaví Den dětí, připravuje a účastní se her a soutěží - účastní se dle zájmu ozdravných pobytů pořádaných školou	Jaro Léto	
- poznává a určuje stromy i rostliny v okolí a jinde na světě - staví z přírodnin - pečuje o rostliny - využívá přírodnin k výtvarným a pracovním činnostem	Rostliny a živočichové Stromy a rostliny	Rozmanitost přírody
- hovoří o zvířatech (domácí, ve volné přírodě, v ZOO, hospodářská) - ví, jak pečovat o zvířata - tvoří, maluje zvířata, využívá práce k výzdobě školy	Živočichové	
- sleduje změny v přírodě, charakteristické znaky jednotlivých ročních období využívá v tematických činnostech - pečuje o zeleň	Roční období Příroda	
- beseduje o vodě a jejích skupenstvích - popisuje koloběh vody v přírodě - je seznámen s informacemi o změnách klimatu	Voda, vzduch, počasí	

- v rámci Dne Země beseduje o ochraně přírody - třídí odpad, sbírá papír, plastové lahve -	Ochrana životního prostředí	
- ujasňuje si, co je Vesmír, sluneční soustava, planeta Země - chápe střídání dne a noci, ročních období - seznamuje se s horninami, látkami a skupenstvími - chápe důležitost rovnováhy v přírodě a důležitost ohleduplného chování k přírodě - hovoří o tom, jak rostliny a živočichové a člověk ovlivňují přírodu - uvědomuje si, co přírodu poškozují	Vesmír a Země	
-- popíše lidské tělo a jeho funkce - sleduje, jak se mění míry, váha - znalosti o těle využívá při soutěžích, hrách a v dalších činnostech	Poznáváme své tělo Lidské tělo, postava	Člověk a jeho zdraví
- upevňuje si návyky osobní hygieny a dodržuje ji - ujasňuje si význam otužování a zdravého životního stylu - hovoří o zdravé výživě, využívá smysly při poznávání a posuzování zeleniny, ovoce a dalších potravin - dbá na důležitost pitného režimu	Pečujeme o své zdraví	
- uvědomuje si možná nebezpečí a zjišťuje, jak jim předcházet - uvědomuje si nebezpečí při kontaktu s neznámým člověkem - učí se pravidla silničního provozu a zásady pohybu ve městě - učí se přivolat pomoc dospělého nebo policie (tel.: 150, 155, 158, 112) - učí se zásadám první pomoci	Předcházíme úrazům	
- dle počasí se účastní pobytu venku (obsah a činnosti jsou přizpůsobeny ročním obdobím) - relaxuje při spontánních hrách a činnostech - při pobytu venku si hraje, soutěží	Pobyt venku	

7. Zájmové kroužky při školní družině:

Při školní družině jsou nabízeny zájmové kroužky podle aktuálního zájmu dětí. Zájmové kroužky jsou rovnoměrně rozloženy během školního týdne. Trvání lekce je 45, 60 nebo 90 minut.

8. Podmínky pro vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření a žáků mimořádně nadaných

Žákům s potřebou podpůrných opatření je při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost a to podle stupně jejich znevýhodnění. Tito žáci jsou zvýšeně motivováni, je jim poskytována individuální pomoc, vychovatel se snaží orientovat se hlavně na oblasti, ve kterých je dítě úspěšné, výrazně chválí i malé úspěchy a pokroky v práci.

Pro rozvoj talentovaných žáků družina nabízí další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.